

smíru, podle něhož smírem »jsou vyrovnány veškeré dodnes mezi stranami vzniklé nároky a protinároky, zejména nároky strany žalující proti pozůstalosti po Josefu K-ově, zemřelé dne 7. března 1927«. Jde tu tedy o všeobecný smír o všech rozepřích podle druhé věty § 1389 obč. zák. Podle tohoto zákonného předpisu nelze takovýto všeobecný smír vztahovati k právům, která byla úmyslně zatajena nebo na které strany nemohly pomýšleti. Odvolací soud zjistil, že o právu žalobkyně, o které nyní jde, věděli při smíru ze dne 7. února 1928 i matka i poručník dovolatelky. Ale to ani tu nestačí k rozhodnutí sporu, neboť ujednávati generální smír jménem nezletilce lze podle § 233 a 865 obč. zák. též jen se souhlasem poručenského soudu. Tento souhlas jest podmínkou platnosti závazku nezletilky; má-li se tudíž smír vztahovati i na právo žalobkyně, by z nového najevo vyšlého jmění dostala poměrný podíl příslušející jí ze závěti, musí býti na jisto postaveno, že nebylo poručenskému soudu ono právo zatajeno. To, že poručenský soud smír schválil, o sobě nestačí. Těmito otázkami neobíraly se soudy nižších stolic, vycházejíce z nesprávného právního názoru, že stačí, že žalovaný nic nezatajil proti poručníku Václavu H-ovi, a že jsou zjištěny okolnosti, z kterých plyne, že tento zákonný zástupce žalobkyně mohl, ujednávaše všeobecný smír, pomýšleti na sporné právo. Trpí proto řízení vadou podle § 496 čis. 2 a 513 c. ř. s. a bylo zrušiti rozsudky obou nižších stolic a věc vrátiti procesnímu soudu, by řízení doplnil.

Čís. 11267.

Újmou ve smyslu poslední věty § 1311 obč. zák. není újma třetích osob, vzešlá z náhody prostředně.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1931, Rv I 1773/30.)

Žalobce domáhal se na žalovaném pronajímateli náhrady škody, ježto žalobcova manželka utrpěla úraz pádem na kluzském dvorku domu žalovaného. Škodu spatřoval žalobce v tom, že musel manželku ošetřovati, čímž mu ušel výdělek posluhy z nádraží do města. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nelze sice přisvědčiti názoru žalované v dovolací odpovědi, že žalována byla jen z důvodu zavinění ve smyslu § 1295 obč. zák. a že žalobce změňuje v dovolání právní důvod žaloby, opíraje nárok na náhradu škody o předpis § 1311 obč. zák., neboť přednes žalobcův v první stolici plně stačí k úsudku, že žalobce svůj nárok proti žalované opírá i o její zavinění ve smyslu § 1311 obč. zák. Žalobce nemusel výslovně označiti zákonný předpis, o který svůj nárok opírá, stačilo, že přednesl skutečnosti podstatu jeho nároku podle jeho názoru odůvodňující. Podřadění přednesu toho pod zákonné ustanovení, bylo věcí soudu. Přes to však nelze vyhověti žalobcovu dovolání. Z předpisu § 1311 obč. zák. plyne, že ten,

kdo z některého důvodu v druhé větě tohoto zákonného ustanovení uvedeného náhodu svým zaviněním přivodil, ručí za každou újmu, která by jinak nebyla nastala. Z tohoto předpisu však nelze dovoditi, že touto každou újmou rozuměti jest i újmu třetích osob z náhody prostředně vzešlou, an podle první věty § 1311 obč. zák. především nese následky náhody ten, v jehož jmění neb osobě se náhoda stala. V souzeném případě jest touto osobou žalobcova manželka. Újmou z náhody jest jen újma osoby v prvé větě § 1311 obč. zák. uvedené, nikoli třetí osoby, tu žalobce. Poukaz dovolatelův na rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu čís. sb. n. s. 5926 a na rozhodnutí bývalého nejv. soudu víd. čís. 4050, 1555 a 1146 Gl. U. nemá význam, poněvadž rozhodnutí ta jsou založena vesměs na jiném skutkovém stavu, než který tu přichází v úvahu. I § 1311 obč. zák. předpokládá samozřejmě ve všech svých případech, že za škodu činy tam vyličenými ručí poškoditel poškozenému, tu tedy žalobcově manželce, nikoli osobě třetí, která by jednala ve prospěch poškozeného ať jako zmocněnec nebo jednatel bez příkazu (zde žalobce), za následky tohoto jednání.

Čís. 11268.

Převzetí jmění nebo podniku podle § 1409 obč. zák.

Podle § 1409 obč. zák. není zapotřebí zcizení celého majetku; stačí zcizení i jen určité jeho kvoty nebo zcizení jen zvláštního majetku, tvořícího určitou hospodářskou jednotku (převzetí domu).

Jde o dluh související s převzatým jměním, má-li podle převodcova příkazu z postupní ceny za převzatý majetek býti sražena určitá pohledávka. Lhostejno, co bylo o dluzích ujednáno mezi zcizitelem a nabyvatelem, jen věděl-li nabyvatel o nich nebo musel-li o nich věděti. Je-li nabyvatel blízkým převodcovým příbuzným, jest na něm, by prokázal, že o dluzích nevěděl aniž věděti musel.

Za výpověď pohledávky jest pokládati již podání žaloby o zaplacení pohledávky.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1931, Rv I 1871/30.)

Žalobcův otec postoupil žalobcovu bratru, žalovanému Františku N-ovi, dům čp. 38 za 34.000 Kč s tím, že František N. vyplatí žalobci 8.500 Kč. Žalobcův otec pak zemřel. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Františku N-ovi a na jeho manželce Josefině N-ové zaplacení 8000 Kč v podstatě z těchto důvodů: Smlouva mezi otcem žalobcovým a Frantiskem N-em byla co do výše postupní ceny a co do výše břemen, jež nastupující převzal k plnění, jen smlouvou na oko, poněvadž pravá hodnota těchto nemovitostí byla daleko větší. Ve smlouvě bylo uvedeno, co nastupující má vyplatiti žalobci, jen 8.500 Kč na oko, by nebyly poplatky tak veliké, kdežto ústně bylo mezi otcem žalobcovým a Františkem N-em smluveno, že tento má v době úmrtí postupitele vyplatiti žalobci 20.000 Kč. Na tento dluh uplatil prý žalovaný František N. částku 12.000 Kč, takže zůstává zbytek dluhu 8000 Kč dosud nezaplacen. Tento zbytek dluhu, 8000 Kč, jest prý povinna zaplatiti i manželka Františka